

[P. D. Jensen.]

at en stor Part af de ugifte Karle ude paa Landet tog en stor Del af dette Arbejde, saaledes at de, der trængte mest til det, de gifte Arbejdere, blev afskaaret fra at faa Arbejdet og maaske var henvist udelukkende til Nødhjælpsarbejde med den ringe Fortjeneste.

Jeg nævner dette over for det ærede Medlem, fordi jeg mener, at en Sag kan ses fra mere end een Side, og jeg tror, at det ærede Medlem i dette Tilfælde kun har set Sagen fra den Side, som han mener passer ham bedst. Men jeg er sikker paa, at hvis det gik, som jeg her har skildret, at den Kreds af Arbejdere, der maaske i Løbet af Vinteren har lidt Nød, nu til den kommende Sommer eventuelt kun kunde blive beskæftiget ved Arbejde til nedsat Løn, medens de ugifte skulde kunne gaa til dette Arbejde, der giver en stor Fortjeneste, saa vilde disse Mennesker, hvis de havde hørt det ærede Medlems Tale her fra denne Talerstol, have sagt, at han i dette Tilfælde kun havde set paa hele dette Spørgsmaal med eet Øje.

Smørum: Det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen fremsatte nogle Betragtninger gaende ud paa, at det var bedre, Landmændene selv løste dette Spørgsmaal, derved at man gav Landarbejderne en højere Løn. Heri er jeg aldeles ikke uenig med det ærede Medlem. Det ligger ogsaa ganske paa Linie med den Betragtning, jeg var inde paa i mit første Indlæg, idet jeg sagde, at jeg gik ud fra, at Landmændene vilde bestræbe sig for i saa høj Grad som muligt at undgaa Tvangsforanstaltninger af denne Art, ud fra den Betragtning, at man naturligvis var bedre tjent med at faa Folk, som kom frivilligt, end Folk, der skulde beordres fra et Arbejdsanvisningskontor. Men jeg er ikke sikker paa, at det bliver gjort.

Det ærede Medlem fremsatte for øvrigt ogsaa en Del Betragtninger over Landarbejdernes Forhold. Disse er jeg i Stand til at bedømme bedre end det ærede Medlem. Jeg kender nemlig disse Forhold, ikke gennem Læsning, eller fordi jeg ved Lejlighed har kigget ind ad Vinduet til en Landarbejder, men fordi jeg en Del af mit Liv har levet som Landarbejder, som Tjenestdreng og Tjenestekarl. Og naturligvis har jeg altid glædet mig, naar det har været muligt for denne den fattigste Arbejdergruppe i vort Land at naa et Fremskridt ad faglig eller politisk Vej, naturligvis glæder det mig, naar de kan faa højere Løn, og det er vel den Opgave, som vi inden for Fagforeningen

stærkest har kunnet beskæftige os med. Men i Øjeblikket er der et andet Problem, og det er det, der er Baggrunden for dette Lovforslag. Det gælder ikke alene om at tjene nogle Penge for Arbejderne og andre, men det gælder om, at der er noget at faa at købe af de vigtigste Livsfornödenheder, Brød og Brændsel. Det er det, der er Baggrunden for dette Lovforslag. Det synes jeg slet ikke det ærede Medlem har haft Øje for, og derfor anser jeg det for formaalsløst at fortsætte Diskussionen med ham.

Aksel Larsen: Der mangler et Regeringsparti i denne Debat — jeg efterlyser Retsforbundets Ordfører, det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen, som i hver Fald er til Stede her i Huset. Jeg vil henstille, at vi, inden denne Sag forlader Folketinget, faar at vide, hvorledes det har sig med Retsforbundets Principper i Forhold til Stavnsbaandets Genindførelse i Danmark.

Det er muligt, at det ikke er med Glæde, det ærede Medlem Hr. P. D. Jensen stemmer for dette Forslag, men det ærede Medlem kan i hvert Fald ikke klare sin Tilslutning til Forslaget ved at sige, at det skaffer gifte arbejdsløse Arbejde, og ved at sige, at det vilde være urimeligt, om de ugifte Karle skulde kunne tage en stor Del af Tørvearbejdet og lignende Arbejde. Det ærede Medlem kan ikke bevise, at der bliver en eneste Times eller bare et eneste Sekunds mere Arbejde at udføre, naar dette Forslag vedtages, end hvis det ikke vedtages. Maaske bliver der noget Kontorarbejde at udføre i Ministeriet, maaske faar Politiet noget at gøre — hvad ved jeg —, men der bliver ellers ikke mere Arbejde at udføre. Loven fremskaffer ikke Arbejdsmuligheder, den bestemmer derimod, hvorledes Arbejdsmulighederne skal fordeles. Hvis man gik den naturlige Vej at sige til Landbrugerne: Nu faar I kæmpe-mæssige Korn- og Roepriser, og I har det i det hele taget økonomisk godt i enhver Henseende, de af Jer, der væsentlig har Brug for fremmed Arbejdskraft, men saa maa I ogsaa betale en ordentlig Løn — saa var der ingen Fare for, at Landbrugets Arbejdere vilde løbe over til Tørvearbejdet. Det er sagt tilstrækkelig tydeligt af det store Landbrugs Mænd, bl. a. af Godsejer Schwensen, Trudsholm, som jeg omtalte før, at det er, fordi de kan tjene mere i Tørvemoserne end ved at arbejde i Landbruget, at man frygter, de skal gaa derover. Hvis man ikke gennemførte denne Lov, vilde ganske vist Landbruget blive nødt